

Open brief aan de leden van de Gemeenteraad van Texel

(Lange versie met details uit de briefwisselingen)

College misleidt de Gemeenteraad bewust over de vuilstort bij de Schilbolsnol.

Geachte Gemeenteraadsleden,

De afgelopen tijd is er weer een discussie geweest over het beheer van de oude vuilstort bij de Schilbolsnol en de gevolgen daarvan voor het milieu en voor de omwonenden. In de Texelse Courant van 17 januari heb ik daar een uitgebreid artikel over geschreven (zie bijlage 1).

Aan het eind van dat artikel doe ik een beroep op de Gemeente Texel om de gemaakte fouten onder ogen te zien en de problemen adequaat op te lossen. Groen Links heeft daar vragen over gesteld en in haar antwoord geeft het college aan zich niet te herkennen in de door mij opgesomde feiten met betrekking tot de milieuproblemen bij de oude stort. Met dit antwoord misleidt het college bewust de Gemeenteraad.

Na mijn TC artikel heb ik nog een aantal nieuwe brieven gevonden met betrekking tot het beleid tijdens de afwerking van de stortplaats, ook hebben diverse informanten mij voorzien van nieuwe feiten. Uit alles blijkt dat de Gemeente Texel moedwillig de voorschriften zoals aangegeven in de verleende vergunningen en in brieven van de Provincie en de Inspectie voor de Volksgezondheid niet heeft opgevolgd.

Het gaat daarbij met name om de volgende overtredingen.

De ondergrond.

In de oorspronkelijk op 12 januari 1971 afgegeven vergunning staat dat de ondergrond van de stort moet bestaan uit een vastgereden laag grond of zand ter dikte van tenminste 70 cm (voorwaarde 4) en dat de stortplaats zodanig van watergangen in de omgeving moet zijn afgesloten dat geen verontreinigd water en geen afval uit de inrichting in deze watergangen kan geraken (voorwaarde 12). In een brief van de Inspectie van de Volksgezondheid van 11-1-1991 staat: "In feite is deze stortplaats een ramp voor het milieu. Op deze stortplaats zijn 20 jaar lang allerlei afvalstoffen gestort in een zanderige (dus goed doorlatende) bodem. De eerste jaren is daarbij in grondwater gestort. Ter plaatse is sprake van inzijging, zodat verspreiding in de bodem en grondwater plaats vindt omdat er geen onderafdichting is". Uit deze constatering, het feit dat de stort nu grote hoeveelheden ammonium lekt en aanvullende waarnemingen van diverse informanten blijkt dat de Gemeente Texel zich niet aan deze vergunningsvoorwaarden heeft gehouden.

De afdekking.

Na lange bezwarenprocedures tot aan de Raad van State aan toe krijgt de Gemeente Texel op 6 april 1987 de definitieve vergunning voor het verwerken van afvalstoffen op de aangegeven plaats. (Er is in 1971 nog overwogen de stort op een andere plaats dan in dit gevoelige natuurgebied aan te leggen, maar om financiële redenen is daarvan afgezien).

In deze vergunning staat in artikel C lid 2: : "De totale eindafdekking moet bestaan uit arme grond of zand, waarvan de samenstelling gelijkwaardig is aan die van de grond van het de

inrichting omringende duingebied, en moet een blijvende dikte van tenminste 1,00 meter hebben”.

In mijn artikel in de TC heb ik al beschreven hoe de Gemeente zich niet aan de voorgeschreven afdekking met schraal zand heeft gehouden (bijlage 1). Nieuw opgediepte brieven werpen hier ook nog een ander licht op.

Vanaf midden 80-iger jaren gaat de gemeente op zoek naar geschikt afdekzand. In een brief van 14 juli 1987 kondigt de gemeente aan dat ze naar aanleiding van bezwaren van belanghebbenden in discussie gaat met de provincie over het te gebruiken zand. Daarbij meldt de gemeente: “In het kader van de afwerking en nazorg hebben wij onlangs een partij grond, vrijgekomen bij graafwerkzaamheden in de jachthaven van Oudeschild, op de stortplaats gedeponereerd, een laakbare handeling volgens de bezwaarden”. De gemeente stuurt analyse resultaten naar de provincie, en geeft aan “Voor zover u van mening bent dat de grond uit de jachthaven niet aan de definitie van arme grond kan voldoen [HL: de gemeente meent dus van wel!] brengen wij onder uw aandacht, dat ondanks verschillen in de analysesresultaten wij van onze kant van mening zijn dat [...] eindafdekking en nazorg een verantwoorde handeling is geweest.

De gemeente stelt voor om voor de uiteindelijke afdekking een combinatie toe te passen van grond uit de jachthaven en zeer zanderige grond uit de directe omgeving. Ook stelt de gemeente: “Een interpretatie van voorschrift C2, waarin stort van de grond uit de jachthaven past, is volgens ons ook de enig mogelijke. Een afdekking met bijvoorbeeld 100% duinzand is illusionair. Het kan niet de intentie van voorschrift C2 geweest zijn om duinen af te moeten graven ten behoeve van de afdekking van de stortplaats, danwel te werken met uit zee afkomstig spuitend zand dat door het hoge zoutgehalte duinvegetatie de eerste jaren zondermeer geen kans zal geven. Wij vertrouwen op een redelijke interpretatie van voorschrift C2”.

In brieven van 19 augustus 1987 aan de bezwaarden schrijft de gemeente dat de beschuldiging van afdekken van de stortplaats met havenslib ondubbelzinnig niet het geval is, maar dat het om in den droge voor de jachthaven uitgegraven grond gaat.

In haar antwoord op de brief van 14 juli schrijft de provincie: In uw voorstel tot een combinatie van kleiig zand met zanderige grond uit de omgeving is het uit technisch oogpunt aantrekkelijk om het onderste gedeelte uit kleiig materiaal te laten bestaan. “Uit ecologisch oogpunt, waartoe voorschrift C.2 is opgelegd, dient echter een zo dik mogelijke bovenlaag uit arm duinzand of vergelijkbare grond te bestaan: zodat geen verduiking zal optreden maar een, in de omgeving opgaande, duinvegetatie. Uw argument, dat een duinvegetatie sneller een kans krijgt doordat een kleiige ondergrond water vasthoudt is onjuist. Een verduiking zal juist sneller optreden. Ook de gedachte dat zout zeezand geen geschikt materiaal is, is onjuist. Weliswaar zal enige tijd ontzilting moeten plaatsvinden voordat zich een duinvegetatie zal kunnen vestigen, doch dat is een volkomen natuurlijk proces, dat ook bij de vorming van primaire duintjes op de strandvlakten plaatsvindt.”

In antwoord op de brief van 19 augustus schrijft de Provincie aan B&W van Texel op 18 december 1987: “[...] uit ecologisch oogpunt moet die afdekking echter bestaan uit een zo dik mogelijke bovenlaag van arme grond of duinzand, opdat geen verduiking maar juist een, in de omgeving passende, duinvegetatie ontstaat. De provincie stemt in met een afdeklaag van

minimaal 1 meter bestaande uit niet meer dan 30 cm kleiig zand en daarboven ten minste 70 cm schraal duinzand. Daar eindigt deze briefwisseling.

Daarna doet zich de volgende overtreding voor.

De botten met miltvuur.

In de vergunning staat Artikel 2 lid a: Niet toegestaan is het verwerken en/of bewerken dan wel opslaan van kadavers of gedeelten daarvan, slachtafval, fecaliën en andere onder de destructiewet vallende stoffen.

Op 5 november 1991 schrijft de Veterinaire Inspecteur van de Volksgezondheid aan het college van B&W van Texel: "Tijdens een inspectiebezoek, naar aanleiding van een klacht, werd op de vuilstortplaats vastgesteld dat grote hoeveelheden beenderen, afkomstig uit de bodem rond de [voormalige] slachtplaats onafgedekt zijn". De gemeente had dus geheel tegen de voorschriften in slachtafval op de stort gebracht.

Daarnaast schrijft de inspecteur: "U werd er reeds in april/mei 1991 op gewezen dat de afgegraven grond met beenderen als verdacht materiaal moet worden beschouwd gelet op het risico van verspreiding van miltvuursporen. Tijdens het sluiten van de vuilstort werd vastgesteld dat men druk doende was met het afdekken van een partij grond met beenderen. Nu blijkt dat het werk niet is voltooid conform de aan U verzonden aanwijzingen. Ik begrijp niet hoe het mogelijk is dat een dergelijk probleem binnen uw gemeentelijk apparaat op een onvoldoende zorgvuldige wijze werd afgehandeld."

Miltvuursporen kunnen zeker tot 200 jaar later opnieuw tot de ziekte leiden. Dergelijke beenderen waar ook resten van kadavers van aan miltvuur doodgegaan vee bij zitten dienen in een daartoe gecertificeerde verwerkingsinstallatie vernietigd te worden. Mijn informanten gaven aan dat men dat te duur vond. Waarschijnlijk is hier sprake van een niet verjarend milieudelict en ik zal binnenkort alle mij bekende stukken bij het Openbaar Ministerie aanleveren en hun vragen hier naar te kijken.

Op 14 november 1991 bezoekt de inspecteur de stort en stelt vast dat de afdichtwerkzaamheden al een eind gevorderd zijn en dat doordat er een laag klei werd aangebracht er geen direct risico is voor de verspreiding van miltvuursporen van de stortplaats naar de omgeving.

Maar was die klei wel klei? Eerst heeft de gemeente het over arme grond uit de jachthaven, dan wordt het zanderige klei of kleiig zand en nu heet het gewoon klei te zijn die doorspoeling van de stort en verspreiding van miltvuur voorkomt. Kees Kikkert vertelde dat die klei al wegspoelde toen ze werd aangebracht. Dat die klei geen afdichtende laag vormt volgt ook uit de grote hoeveelheid ammonium die uit de stort komt. De inspecteur noemde in zijn brief van 11-1-1991 de stort een ramp voor het milieu en een tikkende tijdbom, en die bom tikt nog steeds door.

Uit de briefwisselingen blijkt dat de Gemeente zich absoluut niet aan de voorschriften heeft gehouden en alles deed om daar ook niet verder op aangesproken te worden. Volgens diverse informanten speelden hierbij een Directeur Gemeentewerken, een Wethouder en een Texels lid van De Provinciale Staten een sleutelrol. Ik heb nog niet alles kunnen nagaan, maar de gevonden brieven en de timing van de gebeurtenissen, met name de momenten waarop de mailwisselingen stoppen, komen overeen met wat mij is verteld.

Het voorgaande speelde zich af tussen 1987 en eind 1991.

Tussen 1992 en 2014 komt de problematiek een aantal keren aan de orde, onder anderen doordat bezorgde Texelaars Kees Kikkert steunen in zijn bezwaren. Maar steeds verschuilen Gemeente en Provincie zich achter elkaar of wijzen zij naar andere probleemhouders of verantwoordelijken. Daarbij ontziet de gemeente zich niet de schuld ook bij Kees Kikkert zelf te leggen, waarbij tevens sprake is van lasterlijke aantijgingen, o.a. door betrokken ambtenaren die beweren dat de problemen ook uit de boerderij van Kikkert kunnen komen.

En nu.

In december 2014 organiseerde Gerard Vélú het droevenement. Ik kwam daar bij toeval als bestuursvoorzitter van het Nationaal Park en trok mij de gevolgen van gemeentelijk wanbeleid voor de natuur en voor Kees Kikkert aan en heb mij sindsdien intensief in deze zaak verdiept. Ik heb overleggen tussen de betrokken overheden en de omwonenden georganiseerd en daarbij begon de Provincie steeds meer mee te denken terwijl de Gemeente volharde in haar verstarde houding. Opnieuw was er een gemeenteambtenaar, Don Boot, die de stukken niet goed las en niet luisterde naar adviezen over de werkelijke oorzaken en gevolgen, zoals het feit dat het verziltingsprobleem volledig los staat van het ammonium probleem. Ook praat men steeds over de dikte van de laag die wel aan de voorschriften voldoet, maar niet over de samenstelling die niet voldoet. Ik wordt door Don Boot en wethouder Eric Hercules beschuldigd van bewuste misleiding, terwijl ik alleen maar feiten uit de brieven aandraag. Ook het College waar ik regelmatig contact mee heb gehad wil niet luisteren en verschuilt zich achter ambtelijke adviezen. Dit heeft er nu in geresulteerd dat het College de Gemeenteraad bewust misleid heeft. Een eerste keer kan dat nog door gebrek aan kennis zijn, maar als men daar diverse malen op gewezen is wordt het wel bewust of in juridisch jargon willens en wetens.

En de geschiedenis herhaald zich. Waar in het verleden Kees Kikkert de gebeten hond was waarvan de bezwaren zo diep mogelijk in de doofpot moesten worden gestopt, ben ik deze keer aan de beurt.

Ik ben (was) voorzitter van het bestuur van het Nationaal Park Duinen van Texel en de betrokken wethouder, Eric Hercules, zit ook in dat bestuur. Hij wilde de publicatie van mijn stuk in de TC tegenhouden. Toen dat niet lukte begon hij een lastercampagne in het bestuur en toen een mij steunend bestuurslid in het buitenland zat zag hij zijn kans schoon om een ontslagprocedure te beginnen. De boodschapper moet in diskrediet gebracht worden, de zaak moet weer in de doofpot. Er werden een paar redenen flink opgeblazen en een lastercampagne wordt gestart. Eric Hercules en Michel Gregoire van TOP krijgen andere leden van het bestuur mee. De volgende stap is nu dat men mij als voorzitter wil ontslaan. Er is in 47 jaar vuilstortleed maar weinig veranderd.

De gemeente treedt de vergunningsvoorschriften met voeten, gaat ontkennen, jokken, verdraaien en bewust misleiden. En waarom? Geld! Al 47 jaar vindt men de kosten voor het zich houden aan de voorschriften te hoog en probeert men daar onderuit te komen. Er zijn in de 30 jaar na afsluiting van de stort door diverse betaalde bureaus veel rapporten over de vervuiling geschreven, met steeds hetzelfde resultaat, te veel ammonium, te veel zout, de dikte van de afdeklaag klopt, over de samenstelling stellen we geen vragen en de mogelijke

aanwezigheid van miltvuur wordt gebagatelliseerd . Het ziet er naar uit dat men nu weer zo'n rapport gaat produceren. Als men vanaf het begin alle onkosten in een serieuze oplossing had gestopt in plaats van in het schrijven van rapportages was dat waarschijnlijk goedkoper geweest en was veel ellende voorkomen. Ik herhaal mijn pleidooi uit het stuk in de TC: Gemeenteraad, erken je verantwoordelijkheid, geef fouten toe, dek die stort nu eens af overeenkomstig de voorschriften uit de vergunningen en uit de brieven en stel Kikkert schadeloos.

Hoogachtend,

Prof. Dr. Han J. Lindeboom